

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2004. gada 24. maijs)

pēc Eiropas Savienības Padomes lūguma par ierosināto Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1165/98 par īstermiņa statistiku

(COM(2003) 823 galīgais)

(CON/2004/19)

(2004/C 158/03)

1. Eiropas Centrālā banka (ECB) 2004. gada 30. aprīlī ir saņēmusi Eiropas Savienības Padomes lūgumu sniegt atzinumu par ierosināto Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1165/98 par īstermiņa statistiku (turpmāk tekstā – “ierosinātā regula”).
2. ECB kompetence sniegt atzinumu ir pamatota Eiropas Kopienas dibināšanas lūguma 105. panta 4. punkta pirmajā ievilkumā. ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.
3. Ierosinātas regulas mērķis ir uzlabot Eiropas Savienības (ES) īstermiņa statistiku uzņēmējdarbības jomā. Ierosinātā regula jo īpaši prasa izveidot importa cenu indeksu attiecībā uz rūpniecības ražojumiem un izlaides cenu indeksu attiecībā uz pakalpojumiem. Tā prasa arī dažu ekonomisko rādītāju biežāku apkopošanu un nosūtīšanu īsākajos termiņos.
4. ECB ir norādījusi, kāda īstermiņa statistika tai vajadzīga monetārās politikas īstenošanas mērķiem⁽¹⁾. Ierosinātā regula izriet no Ekonomikas un monetārās savienības (EMS) statistikas prasību rīcības plāna (turpmāk tekstā – “EMS rīcības plāns”), kuru pēc Ecofin Padomes lūguma un sadarbībā ar ECB izstrādājusi Eiropas Komisija (Eurostat). EMS rīcības plāns aicināja uzlabot statistiku, uz kuru attiecas Regula (EK) Nr. 1165/98. Ierosinātā regula ir nozīmīga, ņemot vērā arī Galvenos Eiropas Ekonomiskos rādītājus (GEER), kas tika pieņemti 2003. gada 18. februārā
5. Ecofin Padomē un kas ietver astoņus ierosinātajā regulā iekļautos rādītājus. ECB atbalsta valstu statistikas iestāžu un Eurostat “džentlmeņu vienošanos”, kuras uzdevums ir nodrošināt to, ka ierosinātajā regulā iekļautie GEER tiks publicēti saskaņā ar GEER publikācijas mērķiem neatkarīgi no tā, kad tiks pieņemta ierosinātā regula.
5. ECB atbalsta ierosināto regulu, kurā ietverti ekonomikas attīstības cikla novērtēšanai un monetārās politikas īstenošanai ārkārtīgi nozīmīgi rādītāji. Turklāt ierosinātā regula ir ievērojams solis virzībā uz mēneša un ceturkšņa apgrozījuma, ka arī izlaides cenu pamatstatistikas ieviešanu pakalpojumu jomā. Ierosinātajā regulā atspoguļoti Statistikas programmu komitejas un Monetārās, finanšu un maksājumu bilances statistikas komitejas 2003. gada februāra kopējie priekšlikumi.
6. ECB jo īpaši atbalsta vairāku rādītāju biežāku apkopošanu un nosūtīšanu īsākā termiņā. ECB veiktajai ekonomiskās situācijas novērtēšanai savlaicīgi apkopotu rādītāji ir svarīgāki par detalizētu to sadalījumu.
7. ECB atbalsta arī ierosinātajā regulā iekļauto jauno pasūtījumu un cenu iedalījumu pēc to izcelsmes, tas ir, vai tie attiecas uz eiro zonu vai uz teritoriju ārpus tās. ECB tas nepieciešams, lai tā varētu noteikt atšķirību starp eiro zonas ekonomisko attīstību un ekonomisko attīstību ārpus eiro zonas. ECB piekrīt tam, ka šo sadalījumu piemēro tikai tās dalībvalstis, kas ieviesušas eiro. Tomēr ir svarīgi, lai arī tām dalībvalstīm, kas eiro ieviesīs nākotnē, tad būtu iespēja sniegt datu sērijas par pietiekami ilgu iepriekšējo laika posmu.

A. Vispārīgas piezīmes

⁽¹⁾ Statistical requirements of the European Central Bank in the field of general economic statistics (Eiropas Centrālās bankas prasības vispārējās ekonomikas statistikas jomā), Eiropas Centrālā banka, 2000. gada augusts. Skatīt arī Eiropas Monetārā institūta atzinumu par ierosināto Padomes regulu par īstermiņa statistiku (CON/97/19).

8. ECB atbalsta ierosinātajā regulā izklāstīto iespēju dažus eiro zonas rādītājus apkopot, izmantojot "Izlases veida apsekojumu Eiropas shēmas". Ņemot vērā ierobežotos resursus un vajadzību noteikt prioritātes, šī iespēja palīdz uzlabot eiro zonas statistiku un, tajā pašā laikā, var samazināt valstu līmenī nepieciešamos resursus. Tā paša iemesla dēļ ECB atbalsta to, ka ierosinātā regula ievērojami samazina datu nosūtīšanas prasības mazajām ES valstīm, ļaujot tām pievērsties galveno rādītāju apkopšanai.
9. Arī turpmāk nepieciešams uzlabot Regulā (EK) Nr. 1165/98 ietvertās statistikas salīdzināmību. Lai gan kopš 1998. gada sasniegts ievērojams progress, eiro zonas apkopoto rādītāju kvalitāti un valstu datu salīdzināmību joprojām ierobežo vairāki faktori (piemēram, atšķirīgā valstu prakse attiecībā uz darba dienu un sezonas korekcijām, ka arī prakse attiecībā uz datu pārskatīšanu).

B. Īpašas piezīmes

10. ECB atbalsta jauno importa cenu rādītāju (Pielikums, A daļa), kuru apkopos no 2005. gada, kā arī plānoto termiņu tā nosūtīšanai. Šis rādītājs sniegs nozīmīgu papildu informāciju eiro zonas cenu analīzei. ECB šis rādītājs vajadzīgs, lai visā eiro zonā noteiktu cenas rūpniecības preču importam no teritorijas ārpus eiro zonas.
11. Attiecībā uz datiem par nodarbinātību, nostrādāto stundu skaitu un bruto algām ierosinātā regula paredz ceturkšņa datus ar trīs mēnešu nosūtīšanas termiņu (divi mēneši attiecībā uz nodarbinātību). ECB mērķiem šāds datu apkopšanas biežums kombinācijā ar garu nosūtīšanas termiņu ir nepietiekams. Attiecībā uz galvenajiem eiro zonas rādītājiem šiem datiem jābūt pieejamiem par katru mēnesi un ar nosūtīšanas termiņu ne garāku par vienu mēnesi.
12. ECB pauž gandarījumu par to, ka saīsināts nosūtīšanas termiņš un no ceturkšņa uz mēnesi mainīts apkopšanas biežums celtniecības nozares izlaides statistikai.
13. ECB atbalsta plānoto pētījumu par iespējām sagatavot celtniecības izlaides cenu rādītāju. Šāds rādītājs papildinās esošo celtniecības izmaksu rādītāju (kas ir ielaides cenu indekss), jo izlaides cenu indekss ir cenu analīzei piemērotāks.
14. ECB atbalsta nozīmīgos uzlabojumus, kas plānoti attiecībā uz pakalpojumu statistiku, jo īpaši izlaides cenu indeksa ieviešanu. Šis indekss būs nozīmīga sastāvdaļa eiro zonas cenu analīzē un palīdzēs uzlabot pieauguma aplēšu kvalitāti nacionālajos kontos. Ņemot vērā, ka GEER publikācija attiecībā uz izlaides cenu indeksu plānota ne vēlāk kā divus mēnešus pēc pārskata ceturkšņa beigām, ECB iesaka ierosinātajā regulā noteikto nosūtīšanas termiņu (trīs mēneši) saskaņot ar piemērotu GEER publicēšanas laiku. Turklāt ierosinātā regula noteiks dienu, līdz kurai var grozīt izlaides cenu statistikā ietvertu pakalpojumu darbību sarakstu (Pielikums, D daļa). Tā kā tiek veidota pilnīgi jauna statistika, šis ierobežojums var kļūt par traucēkli. Jāpastāv iespējai pakalpojumu izlaides cenu statistikas piemērošanas jomu grozīt pēc vajadzības, saskaņā ar mainīgajām nepieciešamās informācijas prasībām. Tādēļ ECB iesaka šo termiņu svītrot.
15. Ierosinātā regula saīsina pakalpojumu apgrozījuma rādītāja nosūtīšanas termiņu no trīs mēnešiem uz diviem mēnešiem, un tas ir apsveicami. ECB atbalsta arī plānoto pētījumu par iespējām apkopot pakalpojumu apgrozījuma rādītājus katru mēnesi.

Frankfurtē pie Mainas, 2004. gada 24. maijā.

ECB priekšsēdētājs

Jean-Claude TRICHET